

De Heus

DIERVOEDERS

Rijsbosch 17
4112 MB Beusichem
0345-501231

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag	08.00 - 18.00 uur
Vrijdag	08.00 - 20.00 uur
Zaterdag	08.00 - 16.00 uur

Diervoeders van o.a. de volgende merken:

Royal Canin, Biofood, Eukanuba, Iams, Doko, Bonzo, Hills, Pedigree Pal,
Teurlings en Wierdes

Speelgoed (Miniaturen) Skelters Trampolines
Vee- en Diervoeders, voor vogels en kleine huisdieren
Veeverzorging en Geneesmiddelen
Erf- en Stalgereedschap
Afrastering
Werkkleding, Schoenen, Klompen, Laarzen, Overals.
Kunstmest
Stro - Hooi - Krullen – Zaagsel enz. enz. enz.

Januari
2006

**Eerste
Culemborgse
Kanarie- en
Exoten
Vereniging**

opgericht 20 januari 1947

Kamer van Koophandel

Tiel: V157549

Het E.C.K.E.V. - bestuur bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter: H. Rens
Otto van Reesweg 45,
4105 AB Culemborg
0345 - 518326

Secretaris: J.F.A.Pieters
Merwedestraat 3
4102 GL Culemborg
0345 - 520664

Penningmeester/
ledenadministratie: J.M. van Driel
Schoolhof Oost 10,
4105 AS Culemborg
0345 - 519443

2° Voorzitter: F.W. Stap
Margrietstraat 8,
4116 CR Buren
0344 - 571896

2° Penningmeester: M. Verlangen
Gandhi 215
4102 HL Culemborg
0345 - 517450

Algemeen adjunct: Johan Buurman
Burg Schorellaan 25
4105 DM Culemborg
0345-518031

Materiaalbeheer: P. Klaassen
Galderie 7, 4116 DS Buren
0344 - 572614

Ringcommissaris: Jan Middelkoop
Heinsiusstraat 16
4105 DG Culemborg
0345 516997

Vorkom teleurstellingen, dus bestel op tijd. Bij twijfel even een belletje naar Jan.

Redactie clubblad: H. Rens, [e-mail h.rens@hccnet.nl]

Website: www.cable4u.nl/~rens-r9/index.html

Contributie bedraagt € 27,00 per jaar, te voldoen voor 1 januari/1 juli van het betreffende jaar. Inschrijfgeld voor nieuwe leden bedraagt € 200 Bankrekening 31.25.09.294 Rabobank Culemborg t.n.v. penningmeester E.C.K.E.V. Girorekening 3980719

JA, U DAAR!

Uw kwaliteitsschoen verdient het om vakkundig gerepareerd te worden.

NICO BRON

Herenstraat 19

Culemborg

Tel. 0345 - 513530

een gecertificeerd Meester Schoenmaker

Speel uw spel

Op zaterdagavond 28 januari willen we weer een sport- en spelavond houden.

Bij voldoende deelnemers gaan we in ieder geval: Klaverjassen, Jokeren, sjoelen en Darten.

Deelname voor leden en huisgenoten is gratis en het bestuur zorgt voor mooie prijzen in elke categorie.

Laat ons even weten met hoeveel personen u komt en aan welk spel men mee wil doen.

Graag opgeven bij Jaap van Driel (ook met het oog op de hoeveelheid drank die we in moeten slaan)

Noteer vast in uw agenda:

28 januari spelavond

28 februari jaarvergadering

28 maart Leden informatie avond

25 april ledeninformatie avond

19 september leden informatie avond

18 oktober inleveren inschrijfformulieren en tafelkeuring

10,11 en 12 november TT

Memo

Omdat we er in ons jaarprogramma vanuit gingen dat nu de wereldshow zou zijn wordt januari een wat kale maand.

We willen dat oplossen door op zaterdag 28 januari in het Rode Kruisgebouw een spelavond te houden waar we kunnen klaverjassen, jokeren, sjoelen en darten.

Meldt u het even als u komt?

Een aantal van onze leden heeft vogels ingezonden op Vogel 2006 in Apeldoorn. Hoewel enkele vogels goede punten haalden vielen Henk van Valkenburg en Rinus Hagenaars met hun Culemborgse kampioen dit keer niet in de prijzen. In totaal (wedstrijd+verkoop) waren er in de Americahal een kleine 20.000 vogels.

Zowel zaterdag als zondag hebben leden van onze vereniging de vogels aan een kritische herkeuring onderworpen.

Blauw van de kou?

Als ik op de laatste werkdag van 2005 dit stukje schrijf verbaas ik me nogmaals over wat wij de tropische vogels noemen.

Tussen Kerst en Oud en Nieuw, de donkerste dagen van het jaar, vriest het in Nederland. Dat dwingt me ook tot aangepaste werktijden: het is 's morgens te laat licht en 's avonds te vroeg donker om buiten de gewone kantoortijden om de vogels te kunnen verzorgen. Zowel mijn kippenhok als mijn buiten volières beschikken niet over gas of elektriciteit om de dagen langer en de temperatuur behaaglijker te maken.

Als ik dan na het middaguur met mijn emmertje warm water alle drinkbakjes weer ijsvrij ga maken zitten mijn Afrikaantjes, zoals de blauwfazantjes en blauw grijze roodstaartjes vrolijk te kwetteren in het winterzonnetje bij een temperatuur onder het vriespunt. 's Nachts zoeken zij geen beschutting in het met een Kerstkaars verlichtte en verwarmde binnenhok maar schuilen lekker dicht bij elkaar in mijn spar. Dat is overigens, om in de kerstsfeer te blijven, een kerstboom die ik een aantal jaren geleden met kluit heb gekocht en na Drie Koningen in mijn volière heb geplant. Deze boom is nu ruim drie meter hoog en biedt zomers en winters nest- en slaapgelegenheid aan allerlei verschillende soorten vogels. Ik heb natuurlijk geprobeerd toen de vorstperiode zich aankondigde om deze vogels naar binnen te krijgen maar ze laten zich in mijn dichtbegroeide volière niet vangen en vertikken het om het nachthok in te gaan zolang ik er bij ben.

Toch weten ze de weg naar het nachthok best te vinden, want alleen daar staat in de winter het water en voer. Maar zodra ze mijn klompen op de bevroren grond horen tikken (of stampen zo u wilt) roetsen ze allemaal weer naar buiten en verkiezen het leven in de kou boven de beperkingen van een dubbele broed- kooi in de schuur.

Tot nu toe zijn er onder de Afrikaantjes geen slachtoffers gevallen en de vogels buiten zien er een stuk beter uit dan de popjes, die ik na de TT wel in de schuur heb gehouden. Vogels in goede conditie kunnen blijkbaar veel meer hebben dan wij bij de term tropische vogels denken.

Henk Rens

Voor de topazen uit de zwartserie vragen we een ononderbroken tot minimaal onderbroken bestreping.

Voor de agaten vragen we een duidelijk onderbroken bestreping.

Geen zichtbaar phaeomelanine tussen de bestreping.

Doordat het melaninebezet is gereduceerd komt de grondkleur helderder tot uiting.

De topaas komt voor met witte, gele of rode lipochroomkleur.

De gele of rode kleur kan gecombineerd zijn met de ivoor- en/of de mozaïekfactor. De vogels met wit lipochroom komen voor met de dominant of de recessief witfactor. Bij de vogels met wit lipochroom wordt geen onderscheid gemaakt tussen schimmel of intensief.

De recessief witfactor geeft meer contrast.

De ogen zijn donker gekleurd.

De poten zijn vleeskleurig, de snavel en nagels zijn hoornkleurig.

Toelichting.

Topazen uit de zwartserie lijken sterk op de klassieke bruin intensieve vogels maar het eumelanine in de vleugels- en staartpennen is bij de topazen chocoladezwart.

We onderscheiden de zwart- en agaattopaas, de bruintopaas en de isabeltopaas zijn niet erkend.

Standaardeisen (2)

Alle standaardeisen zijn te downloaden van de sites van de ANBvV en de NBVV. Het wordt ten zeerste aanbevolen dat u voor de vogels van uw kweekrichting in het bezit is van deze eisen, die ook doorslaggevend zijn voor de keuring.

Als u niet over internet beschikt kunt u via het bestuur tegen kostprijs in het bezit komen van de meest recente versie van deze standaardeisen.

De Topaas kleurkanarie

De eerste topazen zijn rond 1980 voor het eerst gekweekt en werden toen ook wel melanine centraal genoemd. Bij wie deze mutant voor het eerst is opgetreden is helaas niet meer te achterhalen, wel is bekend dat dhr Ascheri uit Parijs een van de eerste was die de topaas verder heeft ontwikkeld door hem in de diversen basiskleuren te kweken.

De duidelijke kenmerken van de topaas zijn een duidelijke omzoming in de pennen omdat het pigment tegen de schacht is geconcentreerd, ook is de schacht zelf kleurloos.

De hoorndelen van de topazen zullen door de vermindering van het zwartpigment licht van kleur zijn. De Topaasfactor werkt recessief en de vererving is onafhankelijk.

Frans Hoogendoorn
Palamedesstraat 25
2612 XP Delft

Standaardeisen (1)

De nieuwe standaardeisen geven de volgende informatie over de Topaas:

De werking van de topaasfactor komt vooral tot uiting in de reductie van het zwarte eumelanine bij de zwart- en de agaatserie.

Het belangrijkste kenmerk is een geconcentreerde ligging van het eumelanine rond de schacht van de veren. Dus donkere, centraal gelegen eumelanine en heldere omzoming. Een tweede kenmerk is dat de schacht van de veren kleurloos is, wat het best zichtbaar is in de vleugel- en staartpennen. Indien deze kenmerken niet duidelijk aanwezig zijn moet de vogel hiervoor bestraft worden met puntenaftrek op melaninebezit.

De Senegal papegaai

Eén van de nadelen als je telefoonnummer op de website van onze vereniging staat vermeld is dat je vaak door wildvreemde mensen wordt benaderd met vragen over een vogelsoort, die op onze website staat beschreven. Het voordeel daarentegen is dat je hierdoor vaak leuke en nieuwe contacten opdoet en zich soms zelfs bijzondere dingen zich aandienen.

Op de zaterdag van de prijsuitreiking werd ik benaderd door een heer uit Tilburg, die graag zijn koppel Senegaalpapegaaien wilde ruilen voor twee koppels Catharinaparkieten. Ik beloofde voor hem uit te kijken naar een partner om die deal te kunnen maken en dezelfde middag kreeg ik in IJsselstein twee koppels Catharina's aangeboden voor een vriendenprijs. Onder het motto van "Zo'n kans krijg ik niet gauw meer, heb ik meteen de beide deals rondgemaakt en ben op zondag naar Tilburg getogen om de twee papagaaien op te halen.

De Senegal papegaai (*Poicephalus senegalus senegalus*) is bij de meeste vogelliefhebbers beter bekend onder de naam **Bont Boertje**.

Deze naam hebben ze ongetwijfeld te danken aan hun verenkleed die een bonte tekening van groen en geeloranje/oranjerood laat zien. Deze vogel is ook op de voorplaat afgebeeld.

Zoals de wetenschappelijke naam reeds doet vermoeden kunnen we het Bont Boertje in z'n natuurlijk leefmilieu vinden in en rond Senegal.

GESCHIEDENIS

Aangenomen wordt dat reeds in 1886 in Engeland de eerste broedresultaten met het Bont Boertje zijn behaald maar geheel betrouwbaar schijnen deze gegevens niet te zijn. Meer betrouwbaar zijn de gegevens die bekend zijn uit Denemarken waarin 1957 melding gemaakt werd van een succesvolle kweek met het bont boertje. Het betrof hier een paartje dat in een papegaaienkooi in de huiskamer één jong groot bracht. Het betreffende

jong werd geboren uit één van de drie eieren die werden gelegd in een aan de buitenkant van de kooi opgehangen nestkast.

In 1958 werd er wederom succesvol gekweekt. Dit keer in een buitenvolière op de Keston Bird Farm. Hier werden drie jonge Bonte Boertjes grootgebracht. De betreffende jongen werden vooral gevoerd met in melk geweekt brood, gekookte aardappelen en wortels.

DE VERSCHILLENDE SOORTEN

Zoals bij zoveel andere vogels onderscheiden we ook bij het Bont Boertje een aantal ondersoorten, te weten:

1. *Poicephalus senegalus senegalus* (Senegal papegaai of wel Bont Boertje)
2. *Poicephalus senegalus mesotypus* (Oranjebuik Senegal papegaai)
3. *Poicephalus senegalus versteri* (Roodbuik Senegal papegaai)

VERSPREIDINGSGEBIED VAN DE SOORTEN

1. *Poicephalus senegalus senegalus* (Senegal papegaai)

Deze soort komt voor in Senegal, Gambia, Guinee-Bissau en Guinee.

2. *Poicephalus senegalus mesotypus* (Oranjebuik Senegal papegaai)

Deze soort komt voor in het oosten en noordoosten van Nigeria, het noordelijk deel van Kameroen en het zuidwesten van Tsjaad.

3. *Poicephalus senegalus versteri* (Roodbuik Senegal papegaai)

Deze soort kunnen we vinden van Ivoorkust en Oost-Ghana tot het westen van Nigeria.

BESCHRIJVING VAN DE SOORTEN

1. *Poicephalus senegalus senegalus* (Senegal papegaai)

De "gewone" Senegal papegaai heeft een grijze kop. Dit grijs is op de wangen lichter van tint dan op voorhoofd en schedel.

De bovenzijde, de borst en de vleugels zijn groen, terwijl de buik en de onderzijde van de vleugels geel tot geeloranje gekleurd zijn. De staart is bruinachtig groen van kleur, de snavel grijszwart, de poten grijsbruin en de irissen van de ogen geel.

De "gewone" Senegal papegaai heeft een

BIJVOET - *Artemisia vulgaris*.

door Jo van Rooij.

Een lid van de composieten *of* samengesteld bloemigen waar wij er al meerdere van behandeld hebben.

Het veldkenmerk is: uit zijn dunne bruine wortels groeit een lossig vertakt aandoende stengel van ongeveer 2 meter hoog. De talrijke bladeren zijn aan de bovenzijde donkergroen en kaal aan de onderkant wit-veltig, verder hebben de blaadjes oortjes aan de voet, diep ingesneden met weer ingesneden slippen puntig toelopend. De lange bloemkorfjes zijn van buiten veltig en vormen een zeer langwerpige dunne tros.

De eigenlijke bloempjes zijn geelbruin. Het geheel vormt een rechtopstaande plant met rode stengels. De plant bevat de bestanddelen bitterstof, etherische olie en looistof. Het is een zeer oud geneesmiddel en werd vroeger tegen vallende ziekte -epilepsie- gebruikt. Tegenwoordig wordt het zaad van de bijvoet gebruikt als toekruid, vooral bij gebraden gans.

Bijvoet is een zeer veel voorkomende onkruidplant die vooral voorkomt op ruige stikstofrijke plaatsen en is derhalve een onkruid langs wegen, spoor-dijken, ruigten, puinhopen en langs bosranden *of* in struikgewas; *ook* langs beken op allerlei gronden. Zeker is dat de bladeren vroeger als genees-middel voor mensen gebruikt werden maar *of* de bladeren werkelijk geneeskrachtig zijn weten we niet.

Wat we wel weten is dat het zaad van de bijvoet een bijzonder goed voer voor onze wildzangers levert. Voor de gilritz is het in de herfst zelfs het hoofd voedsel, maar ook vinken, sijsjes en groenlingen vinden de zaden van de bijvoet een ware lekker. Echter ook grasparkieten en vele pracht-vinken weten net alsook onze grote parkieten de kleine zaadjes te waarderen. Als u de zaden met stengel en al in de voliere hangt *moet* u maar eens kijken welke kapriolen de vogels maken om er de zaadjes tot de laatste uit te peuteren. Men kan de zaden ook drogen. Om ze als wintervoer te bewaren kan men het beste de takken afsnijden en in de zon laten drogen. In de wintermaanden bezit u dan een zeer goed onkruidzaad dat maar weinig in kwaliteit is achteruit gegaan.

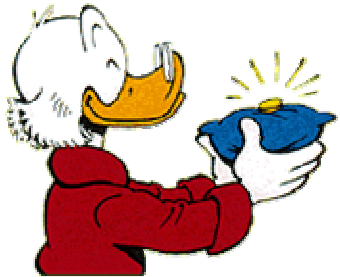
De zaden van de bijvoet kunnen in de maanden september tot november worden *ge oogst* en dan ook direkt aan de vogels gevoerd worden.

Lidmaatschap en contributie

Uit vragen is mij ook gebleken dat er nog wat onduidelijkheid is over wie nu wat aan contributie moet betalen. Daarom probeer ik het hier nog even kort op een rijtje te zetten.

De normale volwassen bondsleden betalen een contributie van € 27,-- , zij hebben een eigen kweeknummer en ontvangen maandelijks het bondsblad. De jeugdleden, dat zijn leden die nog geen 18 jaar zijn, betalen € 16,-- , zij hebben een eigen kweeknummer en ontvangen maandelijks het bondsblad. De huisgenootleden betalen eveneens € 16,-- , zij hebben een eigen kweeknummer maar ontvangen geen eigen bondsblad.

Verenigingsleden zijn de mensen, die al lid zijn van een andere vereniging, of wel lid willen zijn van de vereniging maar geen lidmaatschap via onze vereniging bij de Algemene Bond wensen. Zij betalen € 16,-- hebben geen eigen kweeknummer en ontvangen alleen ons verenigingsblad.

Jeugdverenigingsleden zijn verenigingsleden, die nog geen 18 jaar zijn. Zij betalen slechts € 8

Voor de contributie geldt de leeftijdsgrens voor wel of geen jeugdlid het moment dat de contributie wordt betaald. Voor de wedstrijd is de grens de dag dat de keuring plaats vindt. Jeugdleden, die 18 worden en nog thuis wonen, worden op dat moment door het bestuur automatisch omgezet naar huisgenootleden. Dat brengt dus geen wijziging van de contributie met zich mee. Ik hoop hiermee wat duidelijkheid te hebben geschapen.

Namens het bestuur Jaap van Driel Leden administratie - penningmeester

grootte van ± 23 cm. De grootte van de mannen en poppen verschilt maar weinig. Bij in het wild gevangen exemplaren bedroeg dit verschil minder dan 1 cm.

2. Poicephalus senegalus mesotypus (Oranjebuik Senegal papegaai)

Bij de Oranjebuik Senegal papegaai is de groene kleur in z'n geheel bleker dan bij de "gewone" Senegal papagaai. Ook zien we vaak dat het groen van de borst doorloopt tot op de buik. De buik en de onderzijde van de vleugels zijn overwegend oranje van kleur. De mannen van deze soort kunnen een grootte bereiken van 23 á 24 cm.

3. Poicephalus senegalus versteri (Roodbuik Senegal papegaai)

De Roodbuik senegal papegaai is in z'n

geheel donkerder groen van kleur. De kleur van de buik en onderzijde van de vleugels is niet geeloranje zoals bij de "gewone" Senegal papegaai maar veel meer oranjerood. De mannen van de Roodbuik Senegal papegaai kunnen een grootte bereiken van ca. 24 á 25 cm.

De poppen daarentegen zijn veelal kleiner van stuk, ± 22 á 23 cm. Zoals blijkt uit bovenstaande gegevens is de Roodbuik Senegal papegaai de grootste van de 3 soorten.

Mannelijke exemplaren kunnen, zoals gezegd, een grootte bereiken van ± 25 cm. Vrouwelijke exemplaren zijn overwegend kleiner van stuk, namelijk om en nabij de 22 cm.

OPMERKINGEN MET BETREKKING TOT HET ESLACHTSONDERSCHIED

In het algemeen hebben de mannen van alle drie de soorten een grotere kop en zijn ze veelal een stuk zwaarder gebouwd. Toch worden door ervaren kwekers ook andere eigenschappen genoemd die het verschil in sekse zouden aangeven. Zo zou de kleur-intensiteit en de uitgestrektheid van de oranjegelebevedering alsmede het totale verenkleed bij mannelijke exemplaren helderder van kleur zijn. Zelfs bij jonge vogels zou men hier de mannen al vaak aan kunnen herkennen.

Verder zou bij de mannelijke exemplaren het geel vaak doorlopen tot

boven de vleugel. Een ander kenmerk die aan mannen wordt toegeschreven is dat ze rustiger zijn dan de poppen.

NATUURLIJK LEEFMILIEU

De Senegal papegaai bewoont vooral open savannen waarop zich her en der wat bomen, met name apebroodbomen (*adansonia digitata*), bevinden. Omdat ze zeer graag mogen baden vertoeven ze vaak in de nabijheid van water

(rivieren). Senegalpapagaaien worden regelmatig alleen, in paartjes of in kleine groepen van 10 tot 20 vogels gesignaleerd. Deze kleine groepen willen zich nog wel eens verenigen tot één grote zwerm die dan van boerderij naar boerderij trekt om zich daar te goed te doen aan gemorst graan. Maar ook het bezoek aan graanvelden, waarbij ze aanzienlijke schade kunnen veroorzaken, schuwen ze niet. Senegal papegaaien zijn vooral gek op vijgen en zaden van verschillende bomen en struiken.

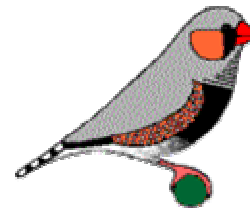
KARAKTER VAN DE VOGEL

In hun natuurlijke leefomgeving zijn de dieren moeilijk te benaderen en erg schuw. In het wild gevangen vogels zijn over het algemeen bijzonder wild en nerveus. Dit is er dan ook de reden van waarom ze vroeger moeilijk te verkopen waren en relatief goedkoop aangeboden werden. Trouwens ook tegenwoordig zijn deze papegaaitjes nog behoorlijk betaalbaar (rond de 50 tot 100 euro per stuk) voor de echte liefhebber. Met betrekking tot dit wilde en nerveuze gedrag dient echter opgemerkt te worden dat ze in gevangenschap, en dit geldt met name voor de jongen, vrij snel vertrouwd raken met hun verzorger. De vogels kunnen dan een grote afhankelijkheid tonen, hetgeen zich dan bijvoorbeeld uit in het naar de verzorger toekomen

Jonge zebra vinken zijn beter af met een alleenstaande moeder.

Jonge zebra vinken worden beter gevoed als alleen hun moeder hen groot brengt dan wanneer ze door beide ouders worden opgevoed, zo blijkt uit onderzoek van de University of Lancaster (Nature, 18 april).

Volgens Ian Hartley en zijn team vloeit dit verschil aan zorg voort uit het zogenaamde sekse conflict : de strijd tussen vader en moeder die het werk op elkaar af proberen te schuiven om zichzelf opnieuw voort te kunnen planten. Aan de hand van een aantal experimenten berekenden ze dat alleenstaande vinkenvrouwtjes ruim vijftienvijftig procent meer zorg per

kuiken besteden dan mannetjes- en vrouwtjesvinken samen, als die samen een nest grootbrengen.

Dit verschil in voeding uitte zich overigens bij de volwassen geworden jongen niet in uiterlijke kenmerken (zoals gewicht en grootte), maar wel in aantrekkelijkheid: vrouwtjeszebra vinken die in een experiment mochten kiezen tussen mannen van een

alleenstaande moeder en mannen uit een tweoudernest kozen meestal voor de eerste. Een verklaring hiervoor hebben de onderzoekers nog niet. De alleenstaande moeders bleken bij een tweede leg wel minder en lichtere eieren te produceren dan normaal.

In hun experiment bestuurden de onderzoekers veertien paartjes zebra vinken. Ze verdeelde de paartjes willekeurig in twee groepjes van zeven die elk twee keer moesten nestelen. Vijf dagen nadat de eieren uitgekomen waren, werden de mannetjes en de vrouwtjes in de eerste groep gescheiden; de vrouwtjes moesten in hun eentje de kuikens grootbrengen. In de tweede groep deden de ouders het samen. Na dertig dagen, de tijd die zebra vinken nodig hebben om volwassen te worden, werden de situaties omgedraaid: de vrouwtjes uit groep twee moesten het alleen doen en de paartjes uit groep een werden herenigd om samen een nieuw nest groot te brengen. Om de hoeveelheid jongen per ouder gelijk te houden bevatte de nesten voor de alleenstaande moeders twee kuikens, de paartjes kregen er vier. Met behulp van een camera legden ze vast hoe vaak jongen door hun ouders gevoerd werden. Ook werd de hoeveelheid voedsel die jongen kregen, gemeten.

Het verschil in zorg werd vooral veroorzaakt door de vrouwtjes die samen met hun man de kuikens grootbrachten. Ze lieten het zware werk veelal aan hun man over om zo zelf energie te besparen voor een volgende leg.

HUISVESTING

De vogels kunnen in relatief kleine kooien gehouden worden. Verschillende kwekers hebben prima broedresultaten bereikt met deze vogels in metalen kistkooien van 100 cm. lang, 40 á 50 cm. diep en 50 cm. hoog. Bewust gebruik ik hier het woord metaal want uit eigen ervaring weet ik dat een uit hout bestaande huisvesting binnen de kortste keren "gesloopt" wordt door deze vogels. Gezien de afmeting van de kooi betekent dit dus dat ook vogelliefhebbers die wat minder ruim gehuisvest zijn de mogelijkheid hebben om papegaaien te houden! Natuurlijk dien ik hier bij op te merken dat wanneer de ruimte het toelaat een buitenvolière met nachthok voor deze vogels zeker niet nagelaten moet worden. Dit verblijf zou bijvoorbeeld kunnen bestaan uit een nachtverblijf van 90x45x90 cm. en een buitenvlucht van 200 cm hoog, 150 cm. diep en 90 cm breed. Vreemd genoeg is gebleken dat indien de vogels in grotere volières worden gehouden dit het kweken niet bevordert. H. Rens met dank aan A. van Kooten

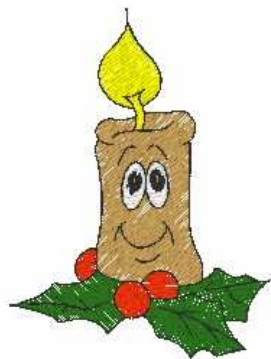
Vogels bij kaarslicht

Als u het nachthok van uw voliere niet elektrisch kunt verwarmen en verlichten kunt u de dagen verlengen en de temperatuur verhogen door op de vloer in uw nachthok een lantaarn met een forse kaars met een door snede van 5 cm of meer te plaatsen. Door de kaars te laten branden tot hij op is heb je voor een paar euro een hulpmiddel die maakt dat de vogels langer hun voer opkunnen nemen, voorkomt dat de waterbakjes bevroren en de temperatuur in uw nachthok met zeker 5 graden verhoogd.

Een beetje kaars brandt, zeker als hij tochtvrij is opgesteld, een week.

Ik zelf heb er de afgelopen jaren goede ervaringen mee opgedaan. De vogels zijn er heel snel aangewend en trekken als de schemering in valt voor het grootste deel naar binnen.

Henk Rens

(vliegen) en het uit de hand eten bij de verzorger. Opvallend is wel dat ze tijdens het broedproces deze afhankelijkheid verliezen en ronduit agressief worden als ze jongen hebben. Over het algemeen zijn ze zeer verdraagzaam tegenover andere vogels. Het zijn geen echte lawaaischoppers. Het geluid dat ze produceren bestaat veelal uit een serie van korte schreeuwen die vervolgens worden afgewisseld met vrij hoge fluittonen. Dit was ook de reden dat mij de vogels werden aangeboden: de fluittonen hadden exact dezelfde frequentie als het gehoorapparaat van hun eigenaar!

BROEDPROCES

In het wild broedt het Senegal papegaai na de regentijd, van september tot november. Hun nestholten bouwen ze graag in hoge bomen waarbij hun voorkeur uitgaat naar apebroodbomen. De vogels zijn op een leeftijd van ± 4 á 5 jaar geslachtsrijp. Mannen in broedconditie laten hun vleugels trillend afhangen langs het lichaam. Tijdens dit gedrag gaat de snavel snel open en dicht en maakt hij een vrij zacht geluid welke aangenaam klinkt. Bij de paring houdt hij de vleugels aan weerszijden van de pop zodat hij goed z'n evenwicht kan bewaren. Bij gelegenheid voert hij het popje tijdens de paring terwijl hij af en toe van houding verandert. Tijdens de paring maakt het popje een vrij hoog jankend geluid wat gedurende vrijwel de gehele paring blijft klinken. Het totale paringsritueel neemt per keer al gauw 3 minuten in beslag. In gevangenschap broeden ze graag in een, in een donkere hoek weggehangen, broedblok met een afmeting van 25x25x35 cm. En een invlieggat van 8 cm. Maar ook in grotere broedblokken (25x25x50) wordt prima gebroed zo is gebleken. In gevangenschap worden meestal in augustus gemiddeld 3 eieren door de pop gelegd. De eieren worden door de pop om de dag gelegd. De broedduur bedraagt ± 26 dagen. Tijdens het broeden van de pop verblijft de man ook veelal in het nestblok. De jongen hebben bij de geboorte een lichte donsbevedering. Na ± 10 dagen openen ze voor het eerst de ogen. De jongen moeten op ± de 12e dag worden geringd met een ring van 7 mm. Na ca. 3 weken worden de eerste veerstoppels op het lichaam zichtbaar en na 4 weken zijn ook de kop- en staartpennen duidelijk zichtbaar. Na ± 6 weken worden de oranje gekleurde veerstoppels op de borst zichtbaar en na ± 7 weken vliegen de eerste jongen uit. Het duurt dan nog ca. 4 weken alvorens de jongen zelfstandig zijn. De pop begint meestal na 8 weken met een nieuw legsel. In dit kader is het van belang dat de jongen zo snel mogelijk bij de ouders worden weg genomen

omdat ze de vervelende gewoonte hebben steeds weer terug te keren in het ouderlijk nest en heel vaak daarbij het nieuwe legsel beschadigen!! Dit probleem kan zoveel mogelijk worden voorkomen door de jongen een week voor het uitvliegen uit het broedblok te halen en hun in de broedkooi te wennen aan het zelf eten van (zachte) zaden zoals bijvoorbeeld gekiemde zaden, trosgierst en gekookte en of half rijpe maïs. Veelal zijn ze dan na \pm 2 weken al in staat ook wat hardere zaden tot zich te nemen. Indien dit eenmaal het geval is kunnen ze, op een leeftijd van ca. 9 tot 10 weken, bij de ouders worden weggenomen. Een bijkomend voordeel van bovenstaande handelswijze is dat de jongen veelal niet terugkeren op het nest. Jonge vogels zijn goed herkenbaar doordat hun verenkleed beduidend "fletser" is dan dat van de volwassen vogels. Verder bezitten de jongen een zwarte iris die, net als bij de oudere dieren, na ca. 8 maanden geel van kleur wordt.

De kweker kan gedurende een lange tijd plezier beleven aan een goed broedkoppel. In gevangenschap kunnen Senegal papagaaien namelijk gemakkelijk een leeftijd bereiken van ruim 30 jaar! Met betrekking tot de kweek zou ik nog willen opmerken dat het onverstandig is om de ondersoorten onderling te kruisen daar dit de egaliteit van de kleur niet ten goede komt. Dit blijkt vooral zichtbaar te worden in de geeloranje veervelden van betreffende vogels.

VOEDING

Zoals reeds eerder opgemerkt voeden ze zich in het wild o.a. met granen, vijgen en zaden van verschillende bomen en struiken.

In gevangenschap doen de vogels het prima op een zaadmengsel voor grote parkieten die wordt aangevuld met eivoer, geweekte zonnebloempitten, gekookte of halfrijpe maïs, trosgierst, verse vruchten, pinda's, brood, vogelmuur, haver, appel, rauwe wortel, alsmede verschillende rijpe onkruiden. Indien de vogels jongen hebben dient al naar behoefte meer eivoer, brood, gekookte maïs, appel, rauwe wortel, trosgierst e.d. te worden verstrekt.

HANDOPFOK

Door allerlei oorzaken kan het voorkomen dat de jongen niet meer gevoerd worden door de ouders. Zo kan het voor komen dat door onervarenheid van de oudervogels de jongen niet gevoerd worden. Een paartje dat nog nooit eerder jongen heeft grootgebracht laat soms zijn eerste jongen verhongeren. Veelal is de pop dan (nog) niet in staat om melk uit de voormaag af te

scheiden, hetgeen trouwens door het (indringend) bedelen cq. piepen van oudere jongen gestimuleerd kan worden.

Ook bij te sterke afkoeling en of ziekte van een jong(en) komt het voor dat jongen niet meer gevoerd worden. In een dergelijk geval is het jong te zwak om het kopje te heffen om voedsel in ontvangst te nemen. Een andere oorzaak kan zijn dat zich iets storends in de directe omgeving van de vogels heeft voorgedaan, bijvoorbeeld door katten of muizen. Maar ook bepaalde weersomstandigheden of heel veel lawaai in de nabijheid van de volière kan oorzaak zijn van het niet meer voeren van de jongen. Indien zich onverhoopt dergelijke problemen voordoen zijn we, indien er geen pleegkoppels voor handen zijn, aangewezen op het grootbrengen van de jongen met de hand. Een voeding die hiervoor wel gebruikt is, is volgens

A. van Kooten de volgende:

- 4 delen Bambix
- 2 delen Almiron AB
- 2 delen CÉDÉ eivoer
- 1 deel insectenvoer
- 1 deel Carvan Cevitam
- 1 deel vloeibare honing
- 1/4 deel druivensuiker
- 1 mestpuntje giscal.

Opgemerkt dient te worden dat er natuurlijk ook prima "handopfoekvoerders" voor papegaaien in de handel zijn. Het voeren van de jongen dient in ieder geval 8x per dag plaats te vinden tussen 6 uur s'ochtends en middernacht. Dit betekent dat de jongen gemiddeld om de 2 uur gevoerd moeten worden. Het voedsel kan worden toegediend met een theelepeltje die enigszins in een V-vorm is gemaakt. In het begin dient de temperatuur waarbij de jongen worden grootgebracht zo rond de 31 oC te liggen. Naarmate ze ouder worden en groeien kan de temperatuur teruggebracht worden evenals het aantal voederbeurten. Op de bodem van de kooi waarin we de jongen grootbrengen kunnen we gepelde zonnepitten, trosgierst, gekiemde zaden, verschillende soorten fruit, gekookte maïs e.d. verstrekken om hen voor te bereiden op de uiteindelijke voeding.

